

XI. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2024-yilning yanvar-sentabr 1 569,5 mln. AQSh dollarini, jumladan eksport 627,3 mln. AQSh dollarini, import 942,1 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **1 569,5**+5,5 %

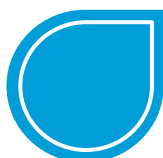
(2023- y.: **1 487,9**)

Saldo

2024- y.: **- 314,5**

(2023 y.: **- 440,9**)

Eksport

2024- y.: **627,3** +19,8 %

(2023- y.: **523,5**)

Tovarlar: **619,6**

Xizmatlar: **7,7**

Import

2024- y.: **942,1** -2,3 %

(2023- y.: **964,4**)

Tovarlar: **940,1**

Xizmatlar: **2,0**

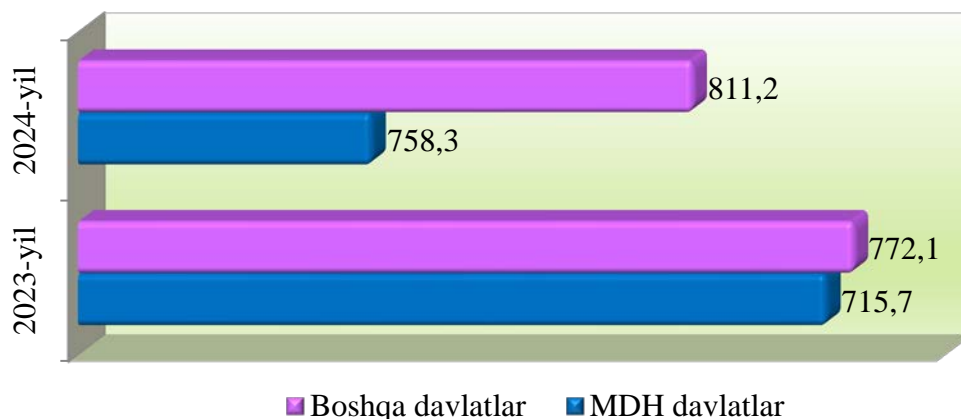
Tashqi savdo aylanmasining saldosi – 314,5 mln. AQSh dollari, shu jumladan MDH davlatlari bilan + 76,4 mln. AQSh dollarini va boshqa davlatlar bilan – 391,2 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi

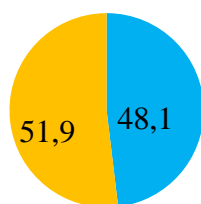
(2024- yilning yanvar–sentabr)

	mln. AQSh dollari	2023-yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan % hisobida	yakunga nisbatan % hisobida
Tashqi savdo aylanmasi	1 469,5	105,5	100,0
MDH davlatlari	758,3	105,9	48,3
boshqa davlatlar	811,2	105,1	51,7
Eksport	627,3	109,2	100,0
MDH davlatlari	417,4	121,7	66,5
boshqa davlatlar	209,9	116,3	33,5
Import	942,1	97,7	100,0
MDH davlatlari	340,9	91,5	36,2
boshqa davlatlar	601,2	101,6	63,8
Saldo	-314,8	x	x
MDH davlatlari	76,4	x	x
boshqa davlatlar	-391,2	x	x

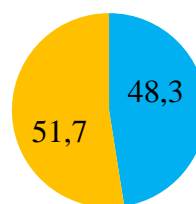
**2024-yil yanvar-sentabr oylari viloyat tashqi savdo aylanmasida
MDH va boshqa davlatlarning hajmi va ulushi**
(mln. AQSh dollari va %da)

2023-yil yanvar-sentabr

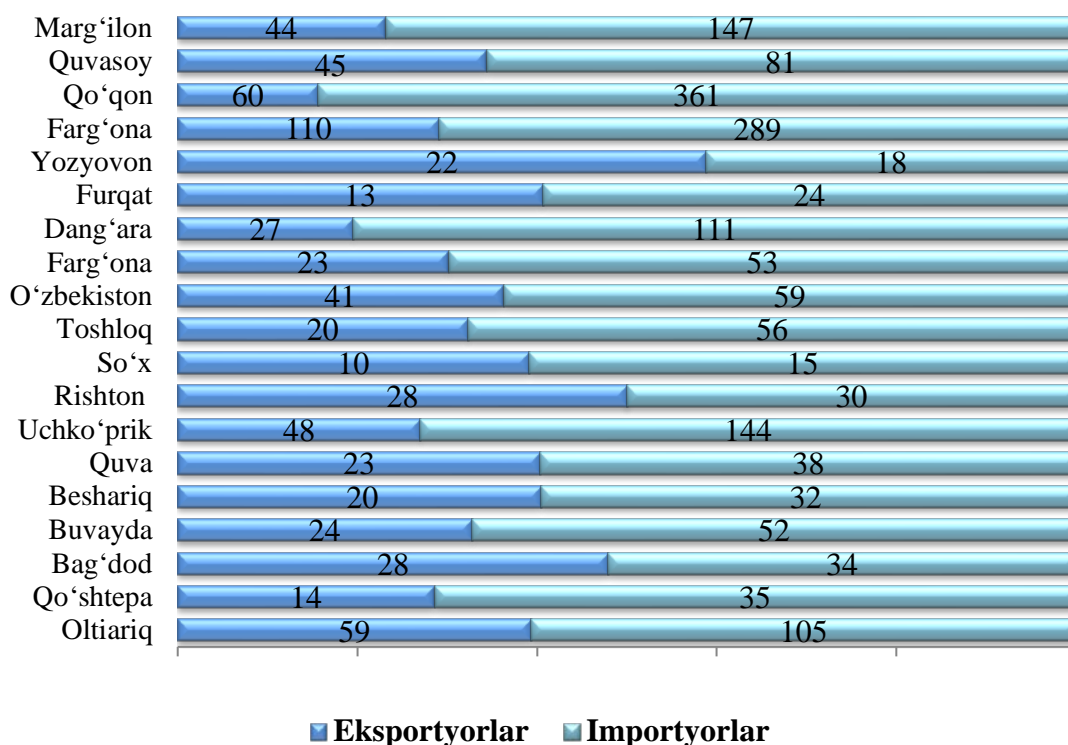

2024-yil yanvar-sentabr

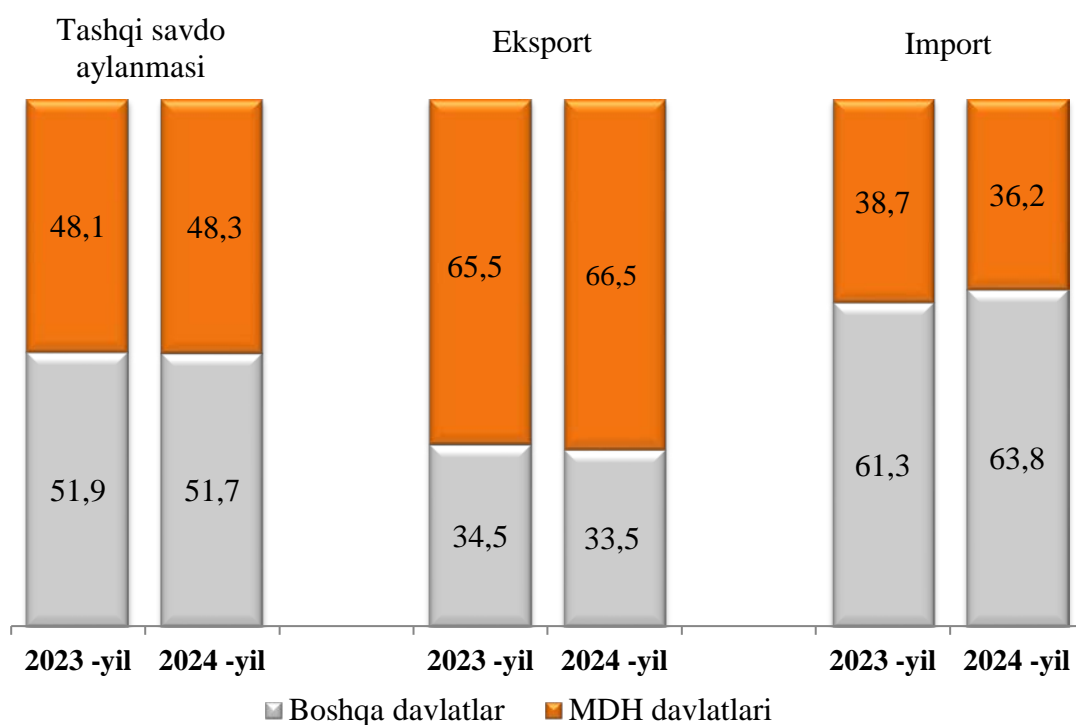
■ MDH davlatlar ■ Boshqa davlatlar ■ MDH davlatlar ■ Boshqa davlatlar

Eksport va importni amalga oshirgan korxonalar soni
(2024-yil yanvar-sentabr holatiga)

■ Eksportyorlar ■ Importyorlar

MDH va boshqa davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi (yanvar-sentabr holatiga, %da)

2024-yilning yanvar-sentabr oylarida viloyatda amalga oshirilgan tashqi savdo aylanmasi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 105,5 %ga teng bo'lib, MDH davlatlarining o'sish sur'ati 105,9 % ni tashkil etgan bo'lsa, boshqa davlatlar 5,1 %ga o'sdi.

Jumladan, jami eksport aylanmasi 119,8 %ni va shundan MDH davlatlari 121,7 %ni tashkil etgan bo'lsa, boshqa davlatlarga 116,3 %ni tashkil etdi.

Jami import aylanmasi 97,7 %ga teng bo'lib, undan MDH davlatlari 91,5 %ni tashkil etgan bo'lsa, boshqa davlatlar 1,6 %ga o'sdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasining qit'alar bo'yicha taqsimlanishi (2024-yil yanvar-sentabr mln.AQSh dollari)

	Eksport, mln. AQSh dollari	Import, mln. AQSh dollari	Tashqi savdo aylanmasi		
			mln. AQSh dollari	2023-yilning yanvar-sentabr oyiga nisbatan %da	jamiga nisbatan %da
Jami	627,3	942,1	1 569,5	105,5	100,0
<i>shu jumladan:</i>					
Yevropa	328,4	239,1	567,5	104,4	36,2
Osiyo	291,3	697,6	988,9	106,1	63,0
Amerika	3,1	4,9	8,0	86,9	0,5
Afrika	4,5	0,5	5,0	6,2 m.	0,3

Viloyat rezidentlarining tashqi savdo operatsiyalari asosan Osiyo (jami tovar aylanmasining (63,0%i), Yevropa (36,2%i), Amerika (0,5%i) va Afrika (0,3%) davlatlari bilan amalga oshirilgan bo'lib, jami savdo aylanmasining 100,0%ni tashkil qildi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo'lgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi

(2024- yilning yanvar-sentabr, %da)

XXR	Rossiya	Qozog'iston	Turkiya	Qirg'iz Respublikasi
TSA – 85,8	TSA – 464,6	TSA – 46,0	TSA – 89,0	TSA – 80,9
Eksport: 28,8 Import: 457,0	Eksport: 290,3 Import: 174,3	Eksport: 39,1 Import: 106,9	Eksport: 59,5 Import: 29,5	Eksport: 43,2 Import: 37,7
 31,0%	 29,6%	 9,3%	 5,7%	 5,2%
Afg'oniston	Eron	Tojikiston	Turkmaniston	Belarus
TSA – 44,6	TSA – 34,7	TSA – 21,9	TSA – 20,1	TSA – 17,9
Eksport: 40,9 Import: 3,7	Eksport: 31,3 Import: 3,4	Eksport: 18,7 Import: 3,2	Eksport: 14,6 Import: 5,5	Eksport: 5,6 Import: 12,3
 2,8%	 2,2%	 1,4%	 1,3%	 1,1%

MDH davlatlari orasida Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkmaniston va Tojikiston davlatlari, tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 45,5%ni tashkil qiladi, boshqa davlatlar orasida Xitoy, Turkiya, Polsha, Afg'oniston, Eron, Hindiston, va boshqa davlatlari hisoblanadi, va ularning ulushi 54,5%ni tashkil qiladi.

**Viloyat tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga
ega bo'lgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi**

(2024- yilning yanvar-sentabr)

	mln. AQSh dollari	2023- yilning yanvar-sentabr oyiga nisbatan, % hisobida	Viloyat tovar aylanmasidagi ulushi, % hisobida
Xitoy Xalq Respublikasi	485,9	110,7	31,0
Rossiya Federatsiyasi	464,6	115,9	29,6
Qozog'iston	146,0	86,7	9,3
Turkiya	89,0	127,0	5,7
Qirg'iziston	80,9	95,1	5,2
Afg'aniston	44,6	125,6	2,8
Eron	34,7	118,1	2,2
Tojikiston	22,0	70,0	1,4
Turkmaniston	20,2	6,8 m.	1,3
Belarus	17,9	104,3	1,1
Hindiston	16,7	83,8	1,1
Italiya	14,8	116,3	0,9
Polsha	14,1	70,4	0,9
Germaniya	12,6	70,9	0,8
Koreya Respublikasi	12,6	65,1	0,8

XSST bo'yicha eksport va import tarkibi

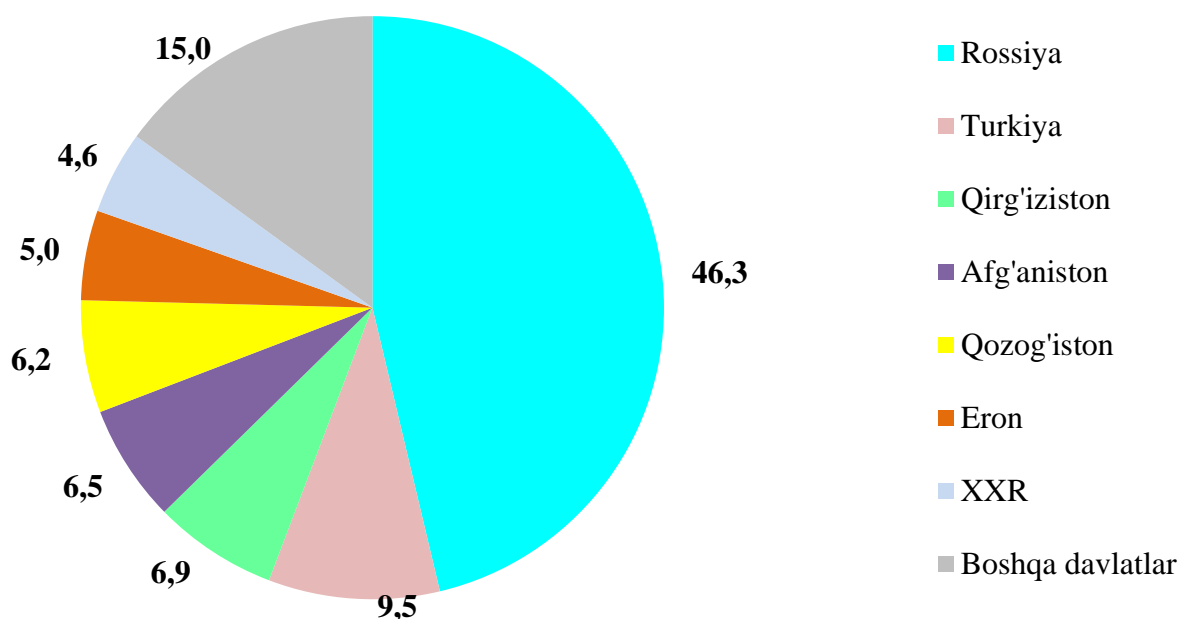
(2024- yil yanvar-sentabr, mln. AQSh dollarida, o'sish sur'ati, ulushi %da)

XSST tarkibi	Eksport (mln.AQSh doll.)			Import (mln.AQSh doll.)		
	Jami	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Jami	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami	627,3	119,8	100,0	942,1	97,7	100,0
Shu jumladan						
Oziq-ovqatlar va tirik hayvonlar	220,7	127,1	44,7	114,7	73,3	12,2
Ichimlik va tamaki	1,3	75,4	0,2	2,1	176,5	0,2
Nooziq-ovqat xom-ashyosi yoqilg'idan tashqari	19,0	96,5	2,9	29,8	92,5	3,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash mahsulotlar	2,6	137,1	0,6	146,2	158,3	15,5
Hayvon va o'simlik moylari, yog'lar, mumlar	0,0	14,0 m.	0,0	7,9	97,4	0,8
Kimyoviy vositalar	23,2	2,4 m.	8,7	56,5	76,0	6,0
Sanoat tovarlari	188,6	107,3	32,3	225,0	105,8	23,9
Mashina va transport asbob uskunalari	4,4	112,9	0,8	324,7	91,1	34,5
Turli xil tayyor buyumlar	58,4	92,5	8,6	33,2	117,1	3,5
Xizmatlar	5,3	144,2	1,2	2,0	84,8	0,2

2024-yil yanvar-sentabr oylarida jami eksport hajmi shahar va tumanlar kesmida (ming AQSh dollari)

	yanvar - sentabr		O'sish sur'ati, %da
	2023- yil	2024- yil	
Viloyat bo'yicha	523 475,9	627 329,9	119,8
<i>tumanlar:</i>			
Oltiariq	99 992,1	135 050,8	135,1
Qo'shtepa	62 497,9	76 584,4	122,5
Bag'dod	14 966,6	10 818,0	72,3
Buvayda	11 814,1	16 678,8	141,2
Beshariq	12 404,1	11 547,9	93,1
Quva	26 647,1	61 630,4	2,3 m.
Uchko'prik	54 071,2	73 329,4	135,6
Rishton	8 776,5	7 965,4	90,8
So'x	4 713,9	3 137,0	66,5
Toshloq	42 284,9	8 589,3	20,3
O'zbekiston	13 034,2	9 379,6	72,0
Farg'ona	11 025,8	13 241,6	120,1
Dang'ara	16 061,8	13 368,1	83,2
Furqat	5 651,0	10 029,8	177,5
Yozyovon	3 807,3	4 881,0	128,2
<i>shaharlar:</i>			
Farg'ona	44 030,0	79 718,6	181,1
Qo'qon	57 486,8	55 684,4	96,9
Quvasoy	17 182,7	24 102,0	140,3
Marg'ilon	16 207,1	10 715,1	66,1

2024-yil yanvar-sentabr oylarida viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi, (%da)

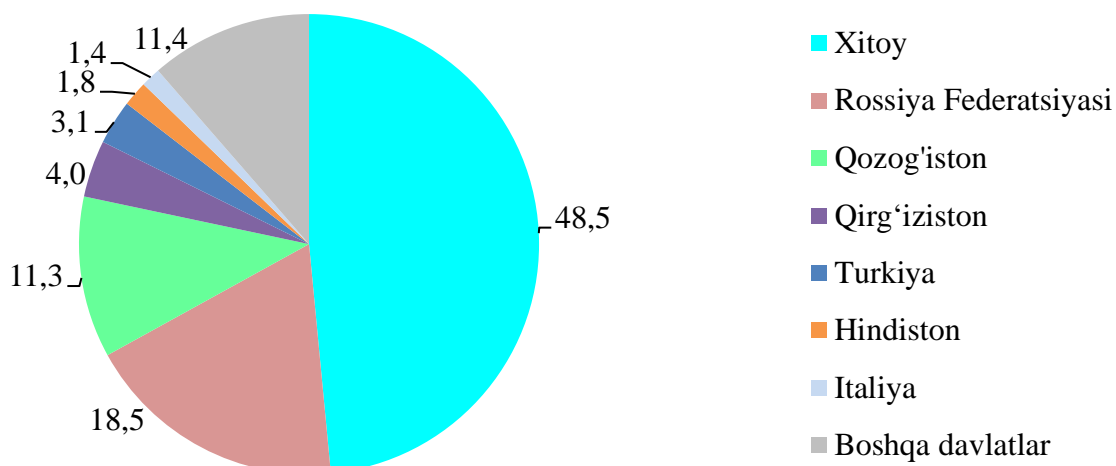

Viloyatdan eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Rossiya, Xitoy, Afg'oniston, Qirg'iziston, Turkiya, Eron, va Qozog'iston hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 85,5 % tashkil qiladi.

2024- yil yanvar-sentabr oylarida jami import hajmi shahar va tumanlar kesmida (ming AQSh dollari)

	yanvar -sentabr		O'sish sur'ati, %da
	2023- yil	2024- yil	
Viloyat bo'yicha	964 403,6	942 130,4	97,7
<i>tumanlar:</i>			
Oltiariq	29 390,9	22 244,5	70,3
Qo'shtepa	19 134,3	7 973,2	30,1
Bag'dod	14 427,1	3 879,7	19,3
Buvayda	18 293,9	12 046,7	76,5
Beshariq	48 437,7	13 768,1	21,8
Quva	7 786,6	5 297,0	62,7
Uchko'prik	175 001,7	117 197,0	71,1
Rishton	10 506,8	2 716,7	17,5
So'x	3 426,8	4 360,1	175,0
Toshloq	67 454,8	34 009,9	52,8
O'zbekiston	18 953,6	18 899,0	103,7
Farg'ona	25 707,0	18 264,3	59,1
Dang'ara	33 278,8	49 813,8	170,7
Furqat	7 982,2	7 606,8	94,3
Yozyovon	631,7	81 789,7	18,6 m.
<i>shaharlar:</i>			
Farg'ona	161 754,1	245 154,6	151,6
Qo'qon	227 503,9	215 099,8	94,5
Quvasoy	30 197,3	34 138,3	113,1
Marg'ilon	64 428,3	47 871,2	74,3

2024- yil yanvar-sentabr oylarida viloyat importida asosiy hamkor davlatlar ulushi, (%da)

2024-yil yanvar-sentabr oylarida viloyatga 65 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shundan 7 ta eng yirik bo'lgan Rossiya, Xitoy, Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkiya, Italiya va Hindiston kabi hamkor davlatlarning jami import hajmi 731,1 mln. AQSh dollarga teng. Bu esa umumiy import hajmining 88,6 %ni tashkil qiladi.